

KURJER WARSZAWSKI.

ROK PIĘDZIESIĄTY PIERWSZY.

Na prowincji i w Cesarstwie wynosi rocznie rs. 8 (w tem mieści się już opłata pocztowa za przesyłkę kop. 96, oraz za opakowanie i Ekspedycję Rsr. 2 kop. 24).
Prenumerata przyjmuje się rocznie, półrocznie i kwartalnie.
Rękopisma nadsyłane do Redakcji nie zwracają się

Prenumerata „Kur. War.“ wynosi: w Warszawie rocznie rs. 4 kop. 80, półrocznie rs. 2 kop. 40, kwartalnie rs. 1 kop. 20, miesięcznie kop. 40; za odosłanie do domu dopłaca się k. 5 na miesiąc.
Numer pojedynczy w Kancelarzu Redakcji kop. 5.
Redakcja otwarta od 11-ej z rana do 2 po południu.

Dziś: Ofiarowanie N. M. P.
Środa: Ś-tej Cecylii P. M.
Czwartek: Ś-go Klemensa Pap. M.
Piątek: Ś-go Jana od Krzyża Wyz.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 32.
Zachód „ „ 4 „ 59.
Długość dnia godzin 8 minut 27.
Ubyło „ „ 8 „ 16.

Sobota: Ś-tej Katarzyny P. M.
Niedz. ŚŚ. Piotra i Aleksandra.
Poniedziałek: Ś-go Barlaama Pust.
Wtorek: ŚŚ. Mansfeta B. Rufa M.

Adres Redakcji „Kurjera Warsz.“: PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. ZABŁOCKIEJ.

Najjaśniejszy Pan oznajmia Monarsze zadowolenie towarzyszy ministrowi spraw zagranicznych, senatorowi, tajemnemu radcy Westmanowi, za skuteczne spełnienie obowiązków zarządzającego ministerstwem spraw zagranicznych, podczas nieobecności kanclerza państwa. D. W.

Udzielone zostało Najwyższe upoważnienie do przyjęcia i noszenia zagranicznych orderów tajnym radcom: towarzyszowi ministrowi spraw zagranicznych, senatorowi Westmanowi — Niderlandzkiego, Wicemarszałkowi wielkiego krzyża (31 października 1871 r.), i nadzwyczajnemu posłowi i pełnomocnemu ministrowi przy dworze hiszpańskim Kudriawskiemu — Hiszpańskiego, Karola III wielkiego krzyża (27 października 1871 r.) D. W.

Towarzysz ministra spraw wewnętrznych, 25 października r. b., zatwierdził ustawę towarzystwa spożywczych rzemieślników i robotników zakładu wagonowego Aleksandrowskiej fabryki mechanicznej, pod nazwą: „Ogólny pożytek“ (w gubernji st. petersburskiej.) D. W.

W rozkazie Warszawskiego Ober-Policmajstra do Policji Wykonawczej, za Nr 310 wydanym, zamieszczono: W § 15 Instrukcji dla Warszawskich dorożkarzy powiedziano: — przyjmowany do służby na powożącego dorożką, winien mieć nie mniej jak 20 lat wieku, doświadczony w powożeniu końmi, trzeźwy, znający ulice miasta i posiadający konieczne książki służbowe. Tymczasem dostrzegam, że właściciele dorożek używają do powożenia takowemi, bardzo często małoletnimi, nieumiejącymi obchodzić się z końmi, albo dopiero co przybyłymi z prowincji włościan, którzy zupełnie nie znają ulic miasta.

Z tego powodu, ponawiając zadczydowany przepis, dla ściślejszego wykonania polecam Kommissarzom cyrkulowym, zalecić stopniom Policji, ściśle baczyć nad akuracym wykonaniem przez dorożkarzy, wszystkiego co Instrukcja wymaga, — i winnych w uchyłaniu się od obowiązujących ich przepisów, przedstawiać do kary. (G. Polic.)

— Q — Fakta, które dały powód do procesu pomiędzy p. Wiktorem Ostrowskim a dzisiejszym właścicielem Kłosów, sięgają dawnego czasu, — bo bezpośrednio przed chwilą po założeniu tego ostatniego pisma.

Pragnąc więc przedstawić o ile możności wyczerpujące sprawozdanie z tego procesu, — zmuszeni jesteśmy, idąc za śladem obrońców obu stron, przedstawić streszczoną historję założenia i pierwotnego rozwoju czasopisma: „Kłosy.“

W 1865 r. p. Zygmunt Wójcicki, wspólnie z p. W. Ostrowskim, powziął myśl założenia czasopisma ilustrowanego tygodniowego. Koncessja rządowa na tę periodyczną publikację udzieloną została na imię p. Ostrowskiego. Gdy jednak obaj pierwotni założyciele nie posiadali dostatecznej ilości owego *nervus rerum*, niezbędnego do rozpoczęcia każdego przedsiębiorstwa, zawiązali więc spółkę z p. Japowiczem, obywatelami ziemskim, który podjął się wszelkich nakładów.

Za udział w spółce p. Japowicz zapłacił założycielom 600 rs.

Do tak zawiązanej spółki przystąpił wkrótce potem p. S. Lewental, właściciel drukarni, płacąc również 600 rs. i zobowiązując się drukować Kłosy na kredyt, — z potrąceniem swej należności po upływie każdego kwartału, z prenumeraty, którą na poczcie odbierał.

Bliższe warunki spółki, udziały i czynności każdego ze współników, zostały szczegółowo wyluszczone w kontrakcie urzędowym. § 11, określił stosunek współników na wypadek rozwiązania spółki, — gdyby interes wypadł dla nich niekorzystnie, stanowił on, mianowicie, że jeżeliby strata w pierwszym i drugim półroczu po rozpoczęciu wydawnictwa, przenosiła 800 rs., — każdy współnik miał prawo się usunąć, bez żadnej do pozostałych na przyszłość pretensyj. Obowiązany byłby wszakże do zapłacenia części strat, jakaby na niego przypadła.

Pismo prowadzone przez czterech współników, nie miało w początkach powodzenia. Okazała się w pierwszym roku strata o wiele przewyższająca cyfrę w kontrakcie przewidzianą. Niezależnie od nakładów gotowizną przez p. Japowicza wyłożonych, a prenumeratą niepokrytych, — spółka zadłużyła się p. Lewentalowi około 7,500 rs. za papier i druk.

W takim położeniu rzeczy, pp. Wójcicki i Ostrowski, wystąpili ze spółki i aktem zrzeczenia się przed rejentem Rapackim w d. 14 czerwca 1866 r. sporządzonym, pokwitowali urzędownie spółkę z wszelkich rachunków, zobowiązując się żadnych w przyszłości

nie rościć pretensji. P. Ostrowski zatrzymał jedynie tytuł redaktora odpowiedzialnego, przyznany mu w koncessji rządowej.

W spółce zatem pozostali jedynie pp. Lewental i Japowicz. Skoro wszakże ten ostatni, poniosłszy ciężkie straty, nie chciał już więcej narażać swych kapitałów na niepewne *risico*, ustąpił zatem podobnie jak poprzednicy i tym sposobem bezwarunkowa i wyłączna własność Kłosów, pozostała przy p. Salomonie Lewentalu, który też niebawem uzyskał od właściwej władzy i tytuł redaktora odpowiedzialnego.

Od tego czasu, istnienie pisma weszło na inne tory. Czy to skutkiem energii i pracy właściciela, czy z powodu umiejętnego wyboru ludzi składających redakcję i współpracowników, — czy wreszcie dla obu tych przyczyn razem wziętych, Kłosy zaczęły zyskiwać sobie coraz większy rozgłos, — a dziś liczą podobno, potężną jak na kraj nasz cyfrę, 6,000 prenumeratów.

Proces wytoczony przez p. Ostrowskiego p. Lewentalowi, a rozstrzygany na wczorajszym posiedzeniu Trybunału Handlowego tutejszego, nie kwestjonował wcale praw własności pisma. Żądania powoda rozdziałały się na dwie części:

1) pod względem zlikwidowania majątku spółki (klisze, komplety i pojedyncze numery z pierwszego roku, meble oraz inne utensylja);

2) pod względem zobowiązania p. Lewentala do zapłacenia powodowi przyrzeczonego ustnie wynagrodzenia, — po 30 kop. rocznie od każdego prenumeratora, po nad cyfrę 2,200, jako całkowicie pokrywającą nakład.

Pierwsze żądanie, opierał p. Ostrowski na wyrażeniu zawartem w akcie zrzeczenia, gdzie była mowa o pokwitowaniu z wszelkich *rachunków* spółki, ale nie dotknęto wcale kwestji majątku spółkowego.

Drugie zaś usprawiedliwiał ustnem przyrzeczeniem p. Lewentala już po akcie zrzeczenia się udzielonem. Twierdził mianowicie, że wystąpienie ze spółki było tylko prostą formalnością, potrzebną dla uregulowania stosunków, — a w rzeczywistości p. Lewental pozostawał względem byłych współników zobowiązany, które wypełnić winien.

Obrońca dzisiejszego wydawcy Kłosów, — w odparciu obu powyższych żądań, — przywoził, że wyrażenie aktu co do rachunków ze spółki, obejmowało w ogóle wszystkie stosunki majątkowe współników, — a przyrzeczenie wynagrodzenia specjalnego p. Ostrowskiemu nigdy nie istniało a nawet istnieć nie mogło, gdyż p. Ostrowski zrzekł się wszelkich pretensji, w najcięższych chwilach wydawnictwa, a do ulepszenia i podniesienia pisma w niczem się nie przyłożył.

Powoływał się wreszcie obrońca na list prywatny p. Ostrowskiego do Salomona Lewentala już po akcie zrzeczenia się pisany, — a obejmujący jedynie prośbę o wyznaczenie mu gaży w redakcji, bez bliższego określenia charakteru pretensji.

Trybunał Handlowy, w rozpoznaniu tej sprawy, — przedewszystkiem powołał z żądaniem o wyznaczenie sądu Polubownego dla zlikwidowania majątku spółki, jako bezzasadnem oddalił, — a co do innych jego żądań, naznaczył p. Lewentalowi deferowaną mu i akceptowaną przez niego przysięgę, na to, czy nie przyrzekał p. Ostrowskiemu, już po akcie zrzeczenia się, wyżej określonego wynagrodzenia.

Wiadomości miejscowe.

— Wydane zostały Prezesowi Komitetu zbierania ofiar na reparację kościoła Ś-go Krzyża, administratorowi tegoż kościoła księdzu Jakubowskiemu i członkom rzeczonego Komitetu, właścicielom domów: Rady Dworu Czajewiczowi i byłemu członkowi byłej Rady budowniczej Frydrychowi: jak również hr. Łubieńskiemu, pozwolenia na zbieranie w tym celu w przeciągu jednego roku, w obrębie parafji Ś-go Krzyża, pieniędzy nieprzenoszających summy rs. 2,000, w którym to celu osoby wymienione, zaopatrzone zostały w książki sznurowe, dla zapisywania przez ofiarodawców swych nazwisk i ilości pieniędzy.

— Oprócz podanych już przez nas studentów na wydziale medycznym tutejszego Uniwersytetu, otrzy-

mali stopień lekarza pp. Leszczyński Adam i Michalski Seweryn.

— Przed nowym rokiem mają się spełnić trzy benefisa a mianowicie, pań: Modrzejewskiej, Miller-Czachowskiej, oraz pana Stolpego.

Programm benefisu wspomnianego artysty ma się składać z trzech jedno-aktowych utworów i z części muzycznej.

Jeżeli nie zajdą żadne zmiany, pani Modrzejewska po raz pierwszy wystąpi w tragedji Rzękowskiego „Livia Quintilla“. pani Bakałowiczowa, w uroczym obrazku „Folwark Primerose“, grać będzie z Królikowskim, Stolpem i Chęcińskim, Zółkowski zaś i Rapacki, wystąpią w komedji „Posażna Jedynaczka“.

— Pan Karol Reinecke, kompozytor, pianista, dyrektor *Gewandhaus'u* w Lipsku, przybył wczoraj do Warszawy. Grę tego artysty i kilka cenniejszych kompozycji jego, usłyszą tutejsi melomani na jutrzejszym wielkim koncercie w salonie Towarzystwa muzycznego.

— Pieśń Gounoda p. t. *Na wiosnę*, ułożona na fortepian przez p. Ksawerego Syrewicza, w tych dniach wydana zostanie przez p. Millera znanego właściciela składu książek i wydawcy muzykalij. Melodja ta, wykonywaną była przez orkiestrę pp. Lewandowskiego i Kuhnego i powszechnie się podobała.

— Śpiewacy langwedoccy wystąpią w Dolinie szwajcarskiej nie dziś, ale dopiero pojutrze to jest we czwartek i śpiewać będą włącznie do niedzieli.

— W tych czasach wybiera się do Warszawy pan de Svertes nadworny wionoczelista cesarza niemieckiego dla zapoznania nas z grą swoją.

— Pasażerowie jeżdżący Koleją Terespolską utyskają na brak dokładnej numeracji wagonów i wynikające ztąd częste omyłki. Na Kolei W. Wied., jako też i innych każde drzwiczki wagonu opatrzone są porządkowym numerem, co wielce ułatwia jadącym odszukanie opuszczonego miejsca, gdy tymczasem przy numeracji używanej na Kolei Terespolskiej, gdzie tylko wagon ma numer i często naturalnie nie porządkiem idący, pasażer wraz zapomnienia przebiegać musi całą przestrzeń zajętą przez pociąg, zaglądać z kolei do każdego oddziału nim odnajdzie miejsce poprzednio przez siebie zajęte. Zwrócić jeszcze i na to należy uwagę, że każdy wagon ma dwa, trzy, a często i cztery oddziały; jeśli więc numer znajduje się na końcu, trzeba koniecznie naprzód dojść tam, aby się następnie można zorientować.

— Donosiliśmy niedawno, że jedna z właścielek domów w Warszawie, poleciła w swej nieruchomości wyasfaltować poddasze, w widokach zabezpieczenia się od wilgoci i od ognia. Rzeczywiście jest to środek bardzo praktyczny, jak tego dowiodły próby wykonane przed dwoma laty w Paryżu, w składach głównego towarzystwa omnibusów. Przy jednej z takich, dwa błaty jedłowe grube na cal, o powierzchni 49 stóp kwadratowych, ustawiono na 4 nogach po 7 ćwierci wysokich. Na błątach umieszczono warstwę 10 calową gliny, a na niej pół calową asfaltu, poczem rozpalano na wierzchu stopy drzewa, utrzymując ogień przez 5 kwadransy. Asfalt z początku zmieknął, potem zaczęły się pokazywać średnio białe dymy i wreszcie ogniki (były to płonące olejki lotne, wydzielające się z asfaltu). Po oczyszczeniu powierzchni asfaltu okazało się, że zmienił on swój skład na głębokość zaledwie 2 linji i w tej nawet warstwie odzyskał potem swą sprężystość. Głina i drzewo, pozostały nieknięte. Przy drugiej próbie palono płomień pod błątami. Błaty naturalnie zapadły się, ale po spaleniu się nóg, zaważyły się, a warstwa gliny i asfaltu zadusiła ogień. Obie te próby wykazują jak odpowiedniemu celowi jest asfaltowanie podłóg i poddaszy w budowlach ogniotrwałych.

— Najdawniejsza cukrownia w kraju, znajduje się w dominium Guzowie w gubernji warszawskiej; fabryka ta założoną została w r. 1833.

Produkcje roczne główniejszych cukrowni obliczone są na następujące wartości:

Fabryka Sanniki i Guzów (własność Natansonów) — wyrabia corocznie cukru za 1,530,000 rs.; fabryka Leonów (Leona Epsteina) za 1,420,000 rs.; fabryka Pabjanicka (braci Lewenbergów) za 409,000 rs.; fa-

bryka Hermanów za 400,000 rs.; fabryka w Jasienicy (Jana Bersona) za 375,000 rs.; fabryka Krasiniec (Michała Piotrowskiego) za 240,000 rs. i fabryka Częstocice (dawniej Karola Bothe'go) za 200 rs.

W cukrowniach; Walentynów. Oporów i Ostrów (Leopolda Kronenberga) podczas kampanji, tak się nazywa perjód fabrykacji cukru, przerabiają dorocznie 310,000 berkowców buraków; w fabrykach tych pracuje do dwóch tysięcy robotników.

Najwięcej cukrowni znajduje się w gubernji warszawskiej, najmniej na prawym brzegu Wisły.

W tych czasach ma być zbudowana fabryka cukru w gubernji kieleckiej i zapewne będzie korzystną spekulacją, ponieważ tameczne grunta są żyzne i lasy niezbyt jeszcze wytrzebione.

— Pewien dziwak, co lubi samotność z przekonania, a towarzystwo z potrzeby ducha żadnego wrażeń, przywykł od pewnego czasu odbywać w wolnych chwilach wędrówki po najciaśniejszych i najbiedniejszych ulicach naszego miasta. W podróżyach tych towarzyszy mu obserwacja, najdroższy skarb filozofa—i serce najwznioślejsza dziedzińska czynu. Po każdej takiej wycieczce, wesołe grono towarzyszy owego turysty, dowiaduje się od niego samego, o jakiej pociesznej awanturze, opowiedzianej ze złotym humorem. Ale daleko więcej interesujące i bogatsze treścią, choć mniej wytworne formą, są opowiadania i legendy krążące wewnątrz zwiedzanych krain, o jakimś jegomościu, co znalazłszy dwóch chłopców szukających bezpłatnego noclegu pod księżycowem sklepieniem, dał im pieniądze na wygodniejsze schronienie, albo o biednej w dowie chorej, której tenże jegomość przysłał doktora i zaopatrzył w środki dostania lekarstw. Co do nas, znajdujemy ten sposób przepędzania czasu przyjemniejszym daleko od wszystkich wieczorków tańczących, a bodaj nawet od koncertów amatorskich.

— Osoby przybyłe z Petersburga powiadają, że tam już od pewnego czasu kilkunasto-stopniowe mrozy panują.

— Na Nowym Zjeździe wszystkie wyschłe drzewka przy obecnej porze jesiennej zastępują się nowemi.

— Dowiadujemy się, że gmach Hotelu Europejskiego po kilkunastoletniej przerwie w robotach, ma nareszcie doczekać się dokończenia. W mającej się dobudować części, urządzonej będzie podobno ogromnych rozmiarów Sala koncertowa.

— Piszą ze Szczuczyna: Miasteczko nasze do pięciu tysięcy ludności, przeważnie starozakonnych liczące, nie posiada nic takiego na coby uwagę publiczności zwrócić należało i jeżeli odzywamy się o niem, to jedynie dla tego, by pokazać co zdziałać może dobra wola, wytrwałość i pojęcie swych obowiązków. Jeżeli komu zdarzyło się przed czterema laty przejeżdżać, albo co gorsza przechodzić przez Szczuczyn, ten niezawodnie za szczęśliwego się uważał, jeżeli nie wywichnął nogi, nie zламаł koła, i tylko z katarem i opuchniętym nosem przepłynął Charybde; miasteczko bowiem było jedną kałużą pełną zgnilizny i brudu. Dziś ulice podniesione, wyprostowane, obrukowane; rynek obsadzony drzewkami, podwórza schludne, czyste; domy pobielone, oszalowane; słowem, z brudnej miejsciny zrobiono wcale miłe dla oka i porządne miasteczko. Wpłynąć to musiało i na stan zdrowia mieszkańców, i kto wie czy nie owej czystości zawdzięczamy, że cholera, która okrażała nas ze wszech stron, minęła nas jednakże.

Prenumeratore.— O kwestji konieczności udzielania lepszej oświaty sługom, pisaliśmy już kilkakrotnie.

— Złożono w Redakcji „Kurjera Warszawskiego“, od małżonków Ł. z Gubernji Kowieńskiej rs. 15 i od Stefani P. rs. 1 dla ngdy wyjątkowej.

— Rękawiczka znaleziona w skrzynce od listów należącej do Redakcji „Kurjera Warszawskiego“, odebrana być może za udowodnieniem.

— Zesz. soboty i niedzieli znajdowało się na widowiskach: osób w teatrze wielkim w sobotę 863, w niedzielę 748; w teatrze rozmaitości w sobotę —, w niedzielę 794; w teatrze Rappo na przedstawieniu Flory w sobotę 54, w niedzielę 170; na Panoramic w sobotę 92, w niedzielę 153; na przedstawieniu kobiety p. Ebbinhausen bez rąk w sobotę 150, w niedzielę 264; na koncercie w Tiwoli w sobotę 160, w niedzielę 157; w Dolinie Szwajcarskiej w sobotę —, w niedzielę 500.

— Zesz. soboty i niedzieli pochowano na cmentarzach: prawosławnym ciał zmarłych mężczyzn 2, kobiet 2, dzieci —; na cmentarzu katolickim męż. 6, kobiet 6, dzieci 15; na cmentarzu ewangelicko-augsburskim i reformowanym mężczyzn 2, kobiet 1, dzieci —; na cmentarzu starozakonnych mężczyzn 1, kobiet 2, dzieci —.

— Przyjechało do Warszawy: osób 513, wyjechało zaś osób 489. (G. Polic.)

— W zesz. Sobotę, w cyrkułe Pragskim, Bolesław Faltyński 9-cio-letni chłopczyk, usiadł w niezajętą dorożkę, swego krewnego Ruczki i kiedy ten ostatni ruszył z miejsca, natenczas chłopczyk ten chcąc wyskoczyć, zaczął się i upadłszy na ziemię, zламаł sobie biodro prawe.—Faltyński pozostaje na kuracji u swoich rodziców.

— W dniu onegdajszym, w cyrkułach Jerolimskim i Nowo-wieckim: Lewandowska, żona dorożkarza, zamieszkała w domu pod Nr 7 przy ulicy Wroniej—i Anna Beblo, wyrobnica, zamieszkała w domu pod Nr 12 przy ulicy Jasnej nagle zmarły. (G. Polic.)

— Dnia 4 b. m., na akcie Cesarskiej akademji sztuk pięknych, rozdane zostały medale złote artystom, którzy nadesłali swe obrazy, wykonane podług programu konkursowego. W liczbie tych artystów znajduje się p. Kowalewski, syn dziekana fakultetu historyczno-filologicznego w uniwersytecie warszawskim i najstarszego z profesorów tutejszych. P. Kowalewski jest artystą z rodzaju batalistów; przedmiot do obrazu, za który został mu przyznany kilka dni temu medal złoty, wzięty jest z dzieł wojny 1812 roku; obraz wyobraża bitwę jazdy ruskiej z nieprzyjacielską. Gazety oddają mu wielkie pochwały.

— Czytamy w „Gońcu urzędowym“, że cesarskie towarzystwo dobroczynności, uzyskawszy Najwyższe zezwolenie, zakłada w miesiącu listopadzie r. b. instytut dla ociemniałych dziewcząt. Celem tej instytucji, dać przytułek i wychowanie nieszczęśliwym, pozbawionym wzroku istotom, a tem samem dać im możność, własną pracą utrzymać siebie w przyszłości. — Do instytutu będą przyjmowane dziewczynki wszystkich stanów od 7—13 lat wieku. Na początek przeznaczono etatem 15 miejsc bezpłatnych. Dla życzących pomieścić w instytucie pensjonarki za opłatą — wymaga się 200 rs. rocznie, i rs. 30 na niezbędne potrzeby jednorazowe.

— „St. Petersburg. Wied.“ podają, że zwyczajny profesor moskiewskiego uniwersytetu G. A. Zacharjew, pobudowany przez siebie dom, we wsi Mosalskiej (gub. Orłowska, pow. Bułchowski), oraz trzy świadectwa wykupne po rs. 1,000 każde, ofiarował na szkołę ludową, z warunkiem otworzenia i utrzymywania takowej stale, we wsi wyżej wspomnianej.

— W Moskwie zawiesili wypłaty, jak donosi korespondent „Nowosti“ p. Manujłow na milion 500 tysięcy, a p. Ignatow na dwa miliony 225 tysięcy rubli.

Petrokow w listopadzie.—Po długich zimnach i przy mrozkach oraz śniegu, kilka razy już tu padającym, doczekaliśmy się mrozu kilko-stopniowego, który pokrył lodem nasze okna. Wszystkie produkty ziemne a szczególnie kartofle, coraz więcej u nas drożeją. — W ostatnich czasach przybyło nam kilka sklepów łociowych, galanterijnych, sklepików z papierosami, cygarami i tytoniem, nowa restauracja obok magistratu i kilku innych procederystów.

Przybyła nam niedawno i czwarta cukiernia. Nam się zdaje, że daleko lepiej możnaby zużytkować kapitał, włożywszy go w proceder nie tyle słodki, jak użyteczny, tak np. przydałby się nam choć jeden w mieście kapelusznik, coby mógł przerabiać i odnawiać kapelusze miękkie, bo na kupno nowych mało kto ma odpowiedni fundusz. Bardzo także byłby użytecznym dla miasta i okolicy skład mebli i sprzętów gospodarskich, mamy tu wprawdzie nie mało stolarzy, ale trudno się ich doprosić. Czyby wzrastający w budowie Petrokow zużywał wszystkie ich prace na zaopatrywanie nowych domów w podłogi, futryny, drzwi, okna i t. p., czy dla innej jakiej przyczyny, dosyć że po kilka miesięcy trzeba chodzić, szukać i prosić, ażeby rzecz jaką potrzebną od stolarza otrzymać. W jednym tylko razie stolarze nieodmawiają nam swej natychmiastowej usługi, to jest gdy idzie o zrobienie trumny dla zmarłego. Do zrobienia takowej wszyscy są gotowi, a nawet znany tu jest jeden stolarz, który gdy jeszcze chory ducha nie wyzionął, już się kręci niespokojny w około mieszkania jego, ażeby mu domek na wieczność zbudować. Niechby więcej o żyjących pamiętali. Skład wykwalifikowanych mebli możeby miał tutaj powodzenia, ale meble zwyczajne, sprzęty domowe zrobione mocno, gładko i za cenę przystępną, dobrzeby się każdemu opłaciły, ktoby skład takowych chciał u nas otworzyć.

Po długim wycieczku, sala nasza teatralna, w dniu 5 b. m. otworzyła swoje podwoje dla paruset widzów zebranych na tymczasowe przedstawienia dramatyczne dane przez p. Cybalskiego, z kilku osobami z jego trupy do nas przybyłego z Włocławka. Przedstawiono nam udatnie dwie komedje: „Nic bez przyczyny“ i „Ciężka próba“, oraz na pociechę paradyzu wyjątek z „Gałgan ducha.“ Znana nam dobra gra p. Cybalskiego oraz sympatyczne oddanie ról Zuzanny i Hortensji przez pannę Gajewicz, artystkę o miłym głosie, z upodobaniem zostały przyjęte przez publiczność, która radaby dla jedynej swej rozrywki na długie wieczory zimowe doczekać się zapowiedzianego przez p. Cybalskiego przybycia do naszego miasta w tych dniach całego jego towarzystwa.

Przez kilka tygodni mieliśmy tu wystawę optyczną, czyli panoramę przedstawiającą obok innych, sceny z ostatniej wojny między Francją i Niemcami, ale nieudatną, dobra panorama dawno tu już nie była, a znalazłaby dobrą przyjęcie.

Nie możemy tu nie wspomnieć o fotografiście miejscowym, którego wyrby odznaczają się starannem i czystem wykonaniem, przy cenach rzeczywiście przystępnych, grupy i pojedyncze portrety przez niego wykonywane, bardzo piękne.

W tej chwili dowiadujemy się, że myśl stowarzysze-

nia spożywczego w niedługim może czasie przyjdzie tu do skutku, czego najmocniej pragniemy.

+ We czwartek t. j. dnia 23 listopada 1871 r., jako w rocznicę śmierci s. p. Michała Brudkowskiego b. kupca i obywatela m. Warszawy, odbędzie się żałobne Nabożeństwo o godzinie 10-ej z rana w kościele Opieki św. Józefa na Krakowskim-Przedmieściu, na które pozostała żona wraz z synem zmarłego, Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zaprasza. —10125—

+ Pojutrze, t. j. we czwartek dnia 23 b. m., jako w 10-tą rocznicę śmierci nieodżałowanej pamięci Karola Skorupskiego b. Naczelnika urzędu Poczтового w Krośniewicach; odprawić się będzie za spokój Jego duszy żałobna Wotywa o godzinie 10-ej rano w kościele św. Andrzeja przy placu teatralnym, na które to nabożeństwo w smutku pozostała żona, w Bogu szukająca pociechy, po tak bolesnej i dotkliwej stracie, pobożnych zaprasza. —10117—

+ Jako w dzień imienin s. p. Klemensa Charczewskiego obywatela ziemskiego, odprawi się Nabożeństwo żałobne za spokój duszy Jego dnia 23 listopada we czwartek o godzinie 10-ej z rana w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, na które pozostała w ciężkim żalu stroskana matka, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. —10113—

+ W dniu 12 listopada w majątku Jangrót powiecie Olkuskim, przeniósł się do wieczności opatrzony ŚŚ. Sakramentami, Józef Grabowski, Radca Emeryt, obecnie obywatel ziemski, pozostawiając wdowę w nieutulonym żalu. Nieboszczyk żył lat 67. W dniu zaś 17 b. m. nastąpiło przeniesienie zwłok s. p. Józefa na cmentarz miejscowy, usługi tej dokonali sąsiedni obywatele z towarzyszeniem kilkotysięcznego tłumu włościan. S. p. Józef potrafił tu sobie zjednać niekłamany szacunek i prawdziwą miłość sąsiedniego obywatelstwa. Krótki był pobyt Jego między nami, ale pamięć Jego na zawsze zostanie w sercach naszych wyryta. Spokój duszy Jego. — E. —10142—

+ W dniu 9tym b. m., zmarła w Lublinie Lucja z Klamborowskich Borowska, przeżywszy lat 40.

Kronika zagraniczna.

× W Wiedniu pod nazwą „Slavia“, utworzyła się akcyjna spółka drukarska na wielką skalę, z kapitałem zakładowym 100,000 fl. celem drukowania dzieł i czasopism we wszystkich językach słowiańskich.

× W Berlinie zmarł dnia 26 z. m. najstarszy szef słynnego domu bankierskiego Mendelsohn i spółka, tajny radca Aleksander Mendelsohn. Zmarły odznaczał się niepospolitą dobroczynnością i zamiłowaniem dla sztuk i nauk. Przez długi czas był członkiem reprezentacji gminnej i jako taki gonił bardziej za ortodoksją aniżeli za postępem kultu. Należał do tak zwanej starej synagogi. Z nim zmarł ostatni potomek Mozaesa Mendelsohna, który pozostał wiernym Judaizmowi. Exportacja zwłok jego na cmentarz izraelski, odbyła się d. 29 przy współ-udziale ogromnego tłumu ludności. Znakomitości z dziedziny nauki, sztuki, handlu i przemysłu, oraz kół obywatelskich, były tu licznie reprezentowane; wyższe władze miejskie wysłały swoje deputacje. Kondukt otaczały szeregi straży ogniowej berlińskiej, której funduszami zmarły szczególnie się opiekował. W niedościgłym rzędzie powozów postępujących za orszakiem, widziano także galowy powóz królewski.

× „Gazeta Handlowa“ pisze: Berlińska fabryka bronzów i lamp dawniej C. H. Stobwassera i Spółki, przekształca się obecnie na towarzystwo akcyjne z kapitałem 800,000 tal: w 4,000 akcji po 200 tal. Czyby nasi kapitaliści i handlujący naftą nie mogli chęć na mniejszą skalę założyć podobnegoż zakładu na akcjach lub przez spółkę? Dotychczas gałęź ta przemysłu u nas bardzo słabo jest rozwinięta, a zapotrzeb lamp i t. p. wyrobów przedstawia znaczne pole odbytu, wyzyskiwane jedynie prawie przez zagraniczne wyroby.

× Cesarz Wilhelm wyznaczył 3,000 talarów subwencji dla teatru niemieckiego w Poznaniu, na wniosek naczelnego prezesa W. Ks. Poznańskiego hr. Königsmarcka.

× Według jednego z dzienników angielskich, większa część cygar wyrobionych w Stanach Zjednoczonych Ameryki a importowanych do nas pod nazwami wirgińskich, marylandzkich i hamburskich, składa się z liści kapuścianych, moczonych przez pewien przeciąg czasu w odwarze tytoniowym. Są i tacy, którzy utrzymują, że te cygara są wyrabiane z liści szałwy i buraków.

× Słynna Teresa ukazała się na scenie teatru *Menus plaisirs*. Cisną się tam tłumy: panowie, białe krawaty, świetne toalety; zdawałoby się, że już lat dziesięć upłynęło od strasznej klęski sedańskiej!

× Nadesłano nam następującą wiadomość do szczegółów podanych o *Gewandhausie*, w Lipsku (w sali koncertowej). W dniu 27 grudnia 1846 r. w *Gewand-*

hausie, popisywała się w obec kilku głośnych wówczas muzyków z grą na fortepianie pani Paulina Fechnerowa jako uczennica Mendelsohna-Bartoldy.

× P. Rapellecki nadworny magik vicekróla egipskiego, bawiący obecnie w Krakowie donosi nam, że przybędzie do Warszawy za kilka dni i da szereg przedstawień.

× W Królewcu zaprowadzono świeżo nowe bardzo praktyczne urządzenie a mianowicie, że wszelkie przesyłki, listy, próbki towarów i t. p. przybywające tam pociągami kurjerskim o godz. 11 minut 44 przed południem, przynieszone są natychmiast wprost na giełdę przez umyślnego bryfregera. Dodać wypada, że te tylko mianowicie przesyłki na których wyraźnie wypisano: „oddać na giełdzie“, podlegają tej innowacji.

Przegląd polityczny.

Bonapartyzm nie przestaje mówić o sobie, że jeszcze nie zniknął zupełnie w d. 2 września. W prasie coraz to nowe zmyślenia i podstępny. Dwa dzienniki w Paryżu zawieszono za fałszywe sprawozdania z Korsyki. Na jednej z ulic dzielnicy łacińskiej przed niedawnym czasem wołano „Vive l'empereur“. W samej stolicy i departamentach sąsiednich krąży bony wystawione na przyszły skarb napoleoński. Wierni rozrzucają je pomiędzy lud i podtrzymują w ten sposób agitację. Zuchwalsi odzywają się z zapowiedzią powrotu cesarza na 2 grudnia i dzień ten święcić zamierzają. W Ajaccio przyszło do zatargów między ludnością podburzoną przez bonapartyzistów i wojskiem. Szczęściem, uprzedzono rozlew krwi aresztowaniem burzycieli. Z tego wszystkiego wypłynęła dla p. Thiersa konieczność przyjęcia energiczniejszej postawy. Swoboda zostawiona bonapartyzmowi, zwłaszcza w samym Paryżu, była zbyt wielka—aby przy niej dał się należycie utrzymać porządek publiczny. Dymisja prefekta Valentin zostaje w związku ze zbytnią łagodnością, jaką policja stołeczna okazywała dla bonapartyzmu.

Następca Valentin miał zostać Cresson, niegdyś prefekt po 4 września, ale ostatecznie mianowano p. Renauda z Orleanu. Po nominacji tej spodziewać się można większej energii w oddziaływaniu przeciwko intrydze napoleońskiej w samym Paryżu. Repressja powinna się rozpocząć i na prowincji.

Kwestje konstytucyjne ciągle jeszcze zajmują prasę. „Constitutionnel“ nie chcąc *status quo*, który doprowadzić musi koniecznie do rzeczypospolitej, proponuje, aby wypracować projekt konstytucji monarchicznej jako to było w Hiszpanii przed dwoma laty i poddać go głosowaniu powszechnemu. Jeżeli większość oświadczy się za projektem, to samem przyjmie monarchję i rzeczypospolita tymczasowa będzie musiała ustąpić ostatecznej formie rządu. Projekt w teorii dość prosty, ale bardzo trudny w wykonaniu.

Budżeta wojny i marynarki zostały już ułożone. Pierwszy utrzymany będzie w wysokości jakiej nie miał nigdy za cesarstwa, wynosi bowiem 390 milionów fr. a w r. 1870 dosiędł zaledwie tylko 378 milionów. Pomimo zatem zmiany w wyobrażeniach i interesach politycznych, ciężary ponoszone na armję nie zmieniają się, rosą jeszcze zamiast opadać. Była nadzieja, że przy nowem urządzeniu Francja opłacać będzie tylko kadry, jak najdoskonalsze swej armji i jak najdoskonalszą w tych kadrach instrukcję i wprawę trzy lub cztery letnią. Wszystkie te wydatki przy największej nawet szczodrości skarbu dozwoliłyby zaoszczędzić z jakie 100 milionów na budżecie wojennym cesarstwa. Obecny stan rzeczy nadzieję tę zawodzi. Nowy budżet marynarki o trzydzieści milionów franków zmniejszony, ale w miarę tego osłabiona i siła obronna na morzu. Przy budżecie z 148 milionów Francja mieć będzie blisko o trzydzieści statków pancernych mniej niż za Napoleona.

Pomiędzy dwoma odłamami legitymistów, legitymistami białymi i legitymistami trójkolorowymi, jednymi mniej, drugimi więcej postępowymi, przyszło w tych czasach w Lucernie do układu, w którym pierwsi poddali się niejako pod panowanie drugich, przyjęli bowiem ich sztandar. Tiomacząc tę umowę widomych materialnych znaków na język zasad politycznych, możnaby powiedzieć, że w ogóle legitymiści poznali niemożność powrócenia do stanu przed r. 1789 i obliczyli się z postępem, przyjmując do przyszłej swej organizacji to wszystko co już głęboko wrosło w społeczeństwo i państwo francuskie, i najsilniejszymi nawet rękami wyrwać się nie da. Jeżeli zgoda nastąpiąca będzie miała znaczenie zobowiązujące całe stronnictwo, to można ją uważać za przedstępny warunek porozumienia się obu linii burbońskich.

W Alzacji wychodźstwo do Francji przybiera coraz większe rozmiary. Głównie wywołane jest obawą poboru wojskowego naznaczonego przez rząd niemiecki na październik roku przyszłego. Obok tej najgłośniejszej pobudki są i inne. Emigracja wzrasta się liczebnie skutkiem postanowienia rządu niemieckiego, aby z dobrodziejstwa preliminarjów wersalskich i traktatu

frankfurckiego korzystały tylko całe rodziny, a w każdym razie, aby nie mogli z niego korzystać młodzieńcy zobowiązani do służby wojskowej, o ile w tem nie idą za resztą rodziny. Rozumie się że w takim stanie rzeczy, ilość ochotników jednorocznych musi być bardzo małą, a kilka pierwszych poborów nie będzie miało normalnej swej wysokości. Termin do oświadczenia się za niemiecką lub francuską narodowością, jeśli się nie mylimy, upływa w ciągu roku od daty traktatu frankfurckiego (10 maja).

Do historii upadku Kellersperga dorzucamy następujące przedstawienie rzeczy z „N. fr. Presse“. Baron rozbił się — mówi dziennik, najpierw o kwestję ustępstw dla Galicji, powtóre o zadanie względem rozwiązania sejmów wybranych wbrew konstytucji, (Czechy, Morawja, wyższa Austria), po trzecie o przekonanie, że powrót do konstytucji nie jest jeszcze pojmowany w ten sposób, w jakim go baron pojmował wtedy, gdy brał na siebie misję utworzenia gabinetu. Wybory bezpośrednie byłyby znalazły i w baronie Kellersperga swego obrońcę. Przeciwnie, ministerjum dla Galicji, według barona jest konstytucyjnie niemożliwym a właśnie w tym punkcie hr. Andrassy był zupełnie innego przekonania i jeszcze przed formalną swą nominacją, zawiązał stosunki z ministrem Grocholskim.

Dalej, o zadaniach bieżących tak się dziennik w tym artykule odzywa:

„Według dochodzących do nas posłuchów, tymczasowo ministerjum przejściowe utrzymanem jeszcze zostanie. Ma ono najwięcej widoków na przyszłość. Lecz ci co posądzali nas („N. fr. Presse“) tylko o złośliwość, kiedyśmy wymieniali nazwisko hr. Gołuchowskiego, jako męża stanu najbliższego powołania do rządów, są w błędzie. W samej rzeczy wskazano nam hrabięgo, jako człowieka, na którego w obecnej chwili zwraca się uwaga w sferach rządowych i samo z siebie wynika, że po nieudaniu się missji Kellersperga musi przyjść do steru jakiś Gołuchowski, czy sam hr. Agenor, czy też kto inny tego samego gatunku, jak np. hr. Tasffe, to rzecz obojętna. Ale na zupełnej nieznanomości osób polega domysł, że ks. Adolf Auersperg może otrzymać misję utworzenia gabinetu wtedy, kiedy pojednanie z Galicją ma wejść na porządek dzienny. W porównaniu z księciem, baron Kellersperg jest jeszcze federalistą.“

W zwołaniu do Wiednia koła sejmowego lwowskiego złożonego z deputowanych do rady państwa — widzieć trzeba postanowienie korony niezrywania z polityką wewnętrzną jednoci budowanej od fundamentów nie od dachu; a więc w duchu przeciwnym centralizmowi, który kontent że jedną konstytucją nakrył wszystkie nie widzi iż pod jednolitą pokrywą różnorodność żywole zostają z sobą w sprzeczności. W tym celu dr. Zyblikiewicz zwołał do Wiednia lwowski odłam rady państwa.

Pierwsze posiedzenie odbyło się w sobotę; przeciągnięto je do późnej nocy, nie wszakże jeszcze nie postanowiono, nawet właściwy przedmiot ustępstw nie wszedł wcale pod obrady. Konferencjom z góry zakreślono kilkodniowe trwanie. W niedzielę miała się odbyć druga konferencja, na której przystąpionoby już do właściwych obrad.

Hr. Andrassy będzie miał krzyżową drogę do przebycia nawet gdyby się z deputowanymi lwowskimi zupełnie porozumiał a ci przedtem jeszcze sami ze sobą stanęli w zgodzie. Niemcy w Morawji, w Linz, w Graz, w Pradze a nadewszystko w Wiedniu—stawią hrabiemu zapory, jakich się zapewne spodziewa, ale wielkość ich ocenić jeszcze nie był w stanie. Osobście trudno o większą nienawiść jak ta, którą hrabia już od dziennikarstwa centralistycznego odbiera. Hohenwarta nie tak nienawidzono jak jego. Dla prostej przyczyny że się spodziewano po Hohenwarcie Schmerlinga, a otrzymano jeszcze Hohenwarta, niższego stopnia, ale zawsze autonomistę.

Ten zawód jakiego doznały serca centralistyczne, nazbyt upadkiem Hohenwarta upojone, tłómaczy nam także zmianę frontu w polityce centralistycznej względem prowincji cisleytańskiej, Galicji. Najwyższe liberytały niemieckie w rezolucji d. 26 lutego r. b. w Wiedniu postawiły alternatywę, albo zupełnej zależności tej prawicy od całej monarchji, albo też zupełne jej wystąpienie z przeniesieniem na nią ciężarów, jakiego z jej powodu obciążają skarb wspólny. „N. fr. Presse“ przypomina dziś tę rezolucję, aby w pierwszym punkcie ukazał argumenta przeciwko układowi Andrassego z deputowanymi lwowskimi.

Obecny przewrót w pojęciach o konieczności autonomji w zastosowaniu do jednej prowincji, stwierdza korespondencja z Linz bardzo spokojnie do „N. fr. Presse“ napisana. Wskazówką takiego przewrotu jest sam nastrój dziennikarstwa niemieckiego w Wiedniu. Niemcy będą zatem stawić hr. Andrassemu przeszkodę, które możnaby jeszcze lekceważyć, gdyby się zamykały w kolumnach dziennikarstwa: ale nie wątpliwie opór przeniknie do sfer dworskich, rządowych i równie jak

przy układzie z Czechami zjawi się nagle niespodziewanie w gabinecie samego cesarza, wtedy politykę hr. Andrassego będzie w połowie zachwiana.

„Lloyd“ wychodzący w Peszcie, podaje telegram wiedeński, według którego odebrano w Wiedniu list z Paryża, donoszący o usilnem staraniu Thiersa, aby ciału dyplomatycznemu dać do poznania zadowolenie swoje z nominacji hr. Andrassego na ministra spraw zagranicznych Austrii. W dalszym ciągu tej depechy powiedziano, że Thiers głośno już wyraził opinię, iż Andrassy daleko wybitniej niż Beust, zarysujecie politykę przyjaźni z Niemcami. On, Thiers, wie o tem, ale pomimo to wiele bardzo liczy na sympatje hr. Andrassego dla Francji. „Lloyd“ nie wyjaśnia jakim sposobem hrabia zdoła połączyć jedno z drugim i jaki na to posiada talizman, aby przyjaźniąc się z Niemcami mógł sympatyzować jednocześnie z Francją.

Z Rzymu telegrafują do dzienników wiedeńskich, że kolegium kardynałów znajduje się w zupełnej dezorganizacji. Dwunastu księży kościoła tak zapadło na zdrowiu, że w razie skonu Papieża, żaden z nich nie mógłby przyjąć udziału w konklawe. Dwadzieścia cztery miejsca są zupełnie opróżnione. Pozostali 34 do ogólnej kanonicznej liczby, 70-u nie są w stanie złożyć prawomocnego konklawe, a skutkiem tego swobodny wybór następcy Piusa IX może się znaleźć mocno zagrożonym. Mocarstwa europejskie—mówi dalej depesza telegraficzna—niejednokrotnie już starały się nakłonić papieża do zamianowania nowych kardynałów, ale zawsze napróżno. Teraz dopiero Pius IX przestał się upierać przy odmowie i w krótkim czasie zamianuje znaczniejszą liczbę kardynałów.

Ostatnie Wiadomości Polityczne.

Paryż 18 go. — Thiers wystosował do prezesa rady generalnej (departamentowej) w Sabaudji list zawierający stanowcze wyznanie wiary republikańskiej i wypowiedzi nadzieję, że schodząc ze stanowiska, Thiers zostawi już we Francji rzeczypospolitę utrwaloną.

Haga 17-go. — Druga Izba parlamentu po trzydniowych naradach przyjęła wniosek Dumbera, aby znieść poselstwo przy papieżu. Rząd oponował. Etat wydziału spraw zagranicznych zatwierdzono.

Rzym 17-go. — Nigra wkrótce powróci do Francji. „Fanfulla“ donosi, że hr. Andrassy złożył bardzo przyjaźielskie oświadczenia posłowi włoskiemu Robillant.

Bern 17-go. — Rada stanów odroczone do 30 b. m.

Rzym 16-go wieczorem. — Król podpisał dekret nakazujący tworzenie milicji prowincjonalnych. Milicje składać się będą z 960 kompanji piechoty, 60 kompanji bersaljerów, 10 kompanji saperów, artylerja polowa, otrzymuje nową organizację. Składać się będzie z 90 baterji po 8 dział. Formacja milicji ma być ukończona do 1 stycznia 1872 r. — a wtedy artylerja zostanie jeszcze pomnożoną.

Tryest 17 go. — Konstantynopol 11 go. — Najstarszy syn Sułtana mianowany generałem dywizji i przydującym w radzie straży przybocznej.

Berlin 18-go. — Organ Jezuitów „Germania“ zawiera adres duchowieństwa alzackiego do cesarza. Podpisało go podobno 797 duchownych. Adres ten pozostawiony dotychczas bez odpowiedzi ze strony cesarza.

Rzym 18-go. — Nowo mianowany biskup Vigevano, wydał list pasterski, w którym wypowiada swoje przywiązanie do rodziny królewskiej i poleca modlić się za króla. Na otwarcie parlamentu zjedzie tu poseł niemiecki Brassier de St. Simon.

Madryt 18 go. — Na dzisiejszem posiedzeniu Korteżów odrzucono wniosek, aby propozycji udzielenia nagany rządowi nie brać pod obrady. Większość wynosi 55 głosów na 291 ogólnej liczby. Po odrzuceniu wniosku wszedł na trybunę prezes ministrów Malcampo i odczytał dekret odraczający Korteżów.

Wiedeń 19 go. — Ks. Adolf Auersperg przyjmowany był wczoraj przez cesarza. Upatrują w odwiedzinach tych związek z pogłoską o prowadzonych z księciem układach w przedmiocie nowej formacji gabinetowej cisleytańskiej.

Brno 18. — Sejm czesko-morawski przedsięwziął wprawdzie wybory do rady państwa, ale wzbrania deputowanym swoim wejścia do reprezentacji cisleytańskiej.

Czerniowce 18-go. — Stronnictwo rumuńskie odmówiło udziału w kongresie federalistów, (zwołanym na dziś do Pragi).

Madryt 18 go. — Godz. 1-sza po południu. Na wczorajszym posiedzeniu Korteżów, wszyscy deputowani karlistowcy złożyli propozycję dotyczącą przywrócenia stowarzyszeń religijnych i zniesienia różnych dekretów rządu tymczasowego pozamienianych w prawa przez rządzące Korteży. Po bardzo długich rozprawach gabinet zażądał, aby ta propozycja na równi z każdym innym wnioskiem oddaną była do opinji biur izby i z żądania tego uczynił kwestję gabinetową. Ponieważ republikanie radykalni i karliści oparli się temu żądaniu, Korteży uznały się za

RZECZY ZNALEZIONE

które odebrać można, lub powziąć o nich wiadomość w Redakcji „Kurjera Warszawskiego”:

- 1. Książka do nabożeństwa niemiecka, na Święto-Krzyżkiej ulicy;
2. Książka w języku hebrajskim, na ulicy Wierszowej;
3. Portmonetka z małą kwotą pieniędzy, znaleziona dnia 25 Lipca r. b. na ulicy Marszałkowskiej.
...
30. Pierścionek srebrny, pamiątkowy, znaleziony przed paroma miesiącami.

NASTĘPUJĄCE DZIEŁA

GEBETHNERA i WOLFFA,

od P. S. Ogelbranda, sprzedają się odąd po cenach poniżej wzmiankowanych, we wszystkich Księgarniach krajowych i zagranicznych.

- Dante Alighieri. „Boska komedia” tłumaczenie Juliana Korsaka, poprzedzona przemową czyli wstępami, objaśnione komentarzem według P. Biagioli i Streckfussa, 1860 ozdob. 6-ma rycinami (rs. 6). rs. 3.
Głiszczyński. „Hus i Husyci”, Szkice historyczne, napisane podług Palackiego i Sommera z dwiema rycinami. 1858 (rs. 3). rs. 2.
Gregorowicz, J. K. „Dobry ekonom”, czyli popularnie przedstawiony skrócony wykład, z zastosowaniem do potrzeb kraju polskiego, nauki o naturze i pokarmie roślin; o własności, uprawie i obsiewie gruntu, o produkcji i obchodzeniu się z nawozem, 2 tomy, 1859. (2 rs.). rs. 1 k. 50.
Klasyczna kuchnia wykwintnego smaku, dla polskich gospożyn, oparta na długoletniem doświadczeniu, zawierająca w sobie mięsne i postne potrawy, oraz urządzenie rozmaitych konfitur, soków, konserw i likierów; pieczenia ciast; robotę serów i farb, 1859. (rs. 1 k. 20). kop. 60.
Klöden, A. G. „Geografia powszechna”, obszernie wyłożona, uzupełniona szczegółowym opisem krajów słowiańskich, 1866. rs. 2.
Königsdorfer M. Ks. „Kazania katolickie”, dogmatyczne, moralne o tajemnicach na wszystkie niedziele i uroczystości, tłumaczone przez ks. P. Rzewuskiego, 4-ry tomy, 1855. rs. 6.
Maciejowski, W. A. Piśmiennictwo polskie od czasów najdawniejszych aż do roku 1830, z rękopismów i z druków zebrane w obrazie literatury polskiej, historycznie skreślonym, przedstawione, 3 tomy, 1853. (rs. 12). rs. 3.
Mecherzyski Karol. „Historja wymowy w Polsce”, 3 tomy, Kraków, 1856/60. rs. 10.
Metlewicz, J. K. Ks. Kazania i mowy pogrzebowe, 2 tomy. Tom 1-szy zawiera: Kazania na oratorach i pasjach; tom 2-gi: Mowy i Kazania pogrzebowe, 1847. rs. 1 k. 80.
Podwysocki, I. „Domowy lekarz homeopata”, podług dzieł Drów Heringa, Testa i innych. Wydanie drugie poprawne i znacznie powiększone 1860. rs. 2.
Pol, Wincenty. „Pieśń o ziemi, (powtórę), 1859, (k. 75) kop. 30.
Podręczna księga wiejskiego gospodarstwa, obejmująca szczegółowe zasady różnych autorów niemieckich, przepisy tak do teorii jak i praktyki, mianowicie: klasyfikacje, szacowanie i obrabianie gruntów, systemy gospodarcze, płodozmiany; uprawę roślin gospodarskich, pastewnych, olejnych, przedziwnych, produkcję paszy, słomy; produkcję nawozu, nawożenie, chów inwentarza; obliczenie wszelkiego rodzaju kosztów produkcji gospodarskich, zasady i przepisy taksacji i anszlagowania, zasady i teoria chemji, zastosowane do rolnictwa i fizjologii roślin; teorie Hlubeka i Liebiga i t. d. Dzieło nader pożyteczne nie tylko dla praktycznych gospodarzy wiejskich, ale i dla wszystkich właścicieli dóbr ziem-

kich, tudzież urzędników i oficjalistów ekonomicznych, przełożony z niemieckiego P. E. L. 3 tomy 1848/50. rs. 5.

Rogalski, Leon. Dzieje Krzyżaków, oraz ich stosunki z Polską, Litwą, Prusami, poprzedzone rysem dziejów wojen krzyżowych, czerpane z najlepszych źródeł, ozdobione 12-ma rycinami na stali, 2 tomy 1847. rs. 6.

Shakespeare, W. Dramata, przekład z pierwowrotu (Komierowskiego) 3 tomy 1857—58. (rs. 4). rs. 2. Tom 2 i 3 oddzielnie p. —75 kop.

Thiers, A. Historia zgrupowań prawodawczych, konwencji narodowej i dyktoryjatu, czyli Francja od 1789 do 1800 roku. Przełożył z francuskiego Leon Rogalski, 4 tomy. (rs. 9). —rs. 4.

Thiers, A. Historia konsulatu i cesarstwa. Przekład z francuskiego, 11 tomów. (rs. 22). rs. 6.

Thiers, A. Historia zgrupowań prawodawczych, konwencji narodowej i dyktoryjatu, czyli Francja od 1789 do 1800 roku. Przełożył z francuskiego Leon Rogalski, 4 tomy. (rs. 9). —rs. 4.

Vimercati, Wiktor. Kurs języka włoskiego, podług metody Robertsona, przystosował do języka polskiego J. Chełciński, 1859. rs. 1 k. 35.

Virey, J. J. Historia naturalna rodu ludzkiego, z dziełami tablicami kolorowanymi rycin, przełożył P. E. L. b. N. N. P. 2 tomy. Wydanie drugie 1857. (rs. 5 k. 40) rs. 3.

Virey, J. J. Historia obyczajów i zmyślności zwierząt, z podziałami metodycznymi i naturalnymi wszystkich ich gromad; kurs czytany w Atheneum królewskim paryżkiem; przełożona z francuskiego i wielu przypisami objaśniona przez Ant. Wągę, 2 tomy, 1857. (rs. 4). rs. 1 k. 35.

Virey, J. J. O kobiecie pod względem fizyologicznym, moralnym i literackim, wydanie drugie, przełożył P. E. Lesniewski, 1857. (rs. 1 k. 50). rs.—75 k.

Zabierzewski, Aleks. Praktyczne budownictwo wiejskie. Zbiór planów na budowle wiejskie w rozmaitych rozmiarach, a mianowicie: Domy mieszkalne tak zwane dwory ozdobne architektoniczne ogrodów, jakoteż: altany, ogrodzenia, mostki i t. p. oficyny dla służby, domy właścicielskie, zabudowania dla kolonistów, gorzelnie, karczmy, spiężnie, stodoły, obory, owczarnie kościoły, kaplice i t. p., 1857—8. rs. 12. (5—5) —8881—

Monografia Hemorroidów

Dzielo Dra André Lebel, lekarza fakultetu Paryzkiego. Do nabycia we wszystkich księgarniach. — Skład Główny w Księgarni Gebethnera i Wolffa. Taryfą celną Państwa Rosyjskiego pozycją 151, II, Nr 36 i 37 upoważnione do wprowadzenia. Pigułki Dra Lebel z proszku rośliny Scordium i Pigułki Dra Lebel z ekstraktu tejże rośliny przeciw Hemorroidom sprzedają się we wszystkich Aptekach Cesarstwa. — Skład główny w Warszawie u A. F. Gallego (18—50) —5943—

Nakładem Księgarni S. H. Merzbacha wyszedł 12 zeszyt dzieła pod tytułem:

DZIWY ŚWIATA PIERWOTNEGO

KOLEBKA WSZĘCH-ŚWIATA

Dra W. F. A. Zimmermana,

przełożonego z niemieckiego 23-go oryginalnego wydania przez T. Dziekońskiego, b. Dyrektora gimnazjum, ozdobione 268 drzeworytami. Dzieło to składać się będzie z 16-tu zeszytów, co 14 dni wychodzących, po kop. 15.—Osoby na prowincji zamieszkałe, które zechcą nadesłać rs. 2 kop. 50, otrzymywać będą każdy zeszyt zaraz po wyjściu franco. (1—1) —10070—

Nakładem

JULJANA MÜLLERA

przy ulicy Senatorskiej wprost parafji S-go Antoniego Nr 467b, wydane zostały nowe Gry Towarzystwa i zajęcia umysłowe:

- Wycigi konne, gra jedną kostką..... kop. 75.
Wółko gra jedną kostką..... kop. 60.
Podróż do Pekinu konno, koleją, statkiem i balonem, gra fryga..... kop. 75.
Domino czyli Mały Architekt. 27 domin do ustawiania 37 różnych figur..... Rub. 4.
Łamiółka chińska z 7 kawałkami do układania 121 różnych figur..... kop. 60.
i wiele innych gier i zajęć umysłowych jest także do nabycia w Płocku u Kempnera. (1—3) —10,077—

— Zeszyt 6-ty dzieła p. t. „Antonina,” Aleksandra Dumas’a (syna) przekład St. B-y, opuścił prasę i jest do nabycia we wszystkich księgarniach w Warszawie i na prowincji za kop. 7 1/2. Osoby z prowincji nadsyłające rs. 1 do składu materiałów piśmiennych E. Kütrera, ulica Elekoralna Nr 761, wprost kościoła św. Karola Boromeusza otrzymają 12-cie zeszytów odwrotną pocztą po wyjściu, po jednym, franco. (1—1) —11,107—

Szkic higieniczny Dra Weitzenbluta, p. t.:

„Meżatka i Matka,”

obejmujący przepisy zachowania się dla kobiet w stanie brzoimnym, oraz pielęgnowania niemowląt, z przytoczeniem zajmujących przykładów spostrzeganych w praktyce autorstwa, jest do nabycia we wszystkich księgarniach w Warszawie. (6—6) —9549—

Dzieło pod tytułem:

KWESTJA GORZELNICZA,

ze względu na nową ustawę, która od 1 Lipca 1872 roku wejdzie w wykonanie, z wykazaniem rachunkowym wpływu gorzelnictwa na podniesienie bez pomocy kapitału, zaniechanego gospodarstwa bezrolnego, przez Ludwika Dąbrowskiego, opuścił prasę i znajduje się do nabycia we wszystkich księgarniach. Skład główny w Drukarni Aleksandra Pawejewskiego, ulica Niecała Nr 12 nowy. Cena rsr. 1. Osoby z prowincji, życzące sobie nabyć to dzieło, po nadesłaniu do wskazanej Drukarni powyższej kwoty, oraz na kosztu przesyłki kop. 15 (markami pocztowymi), będą sobie miały nadesłane to dzieło odwrotną pocztą. (1—3) —10,120—

REJENT Kancelarii Ziemiańskiej w Warszawie.

Na mocy upoważnienia JW. Prezesa Trybunału Cywilnego w Warszawie dnia 6 (18) Listopada r. b. Nr 12949 udzielonego, podaje do wiadomości publicznej, że ruchomości spadkowe po s. p. Antonim Rączkowskim pozostałe, inwentarzem przed podpisaniem Rejentem d. 18 (30) Września 1870 i dnia 27 Lutego (11 Marca) 1871 r. opisane jako to: meble, garderoba, bielizna, obrazy, sztychy, naczynia stołowe, kredensowe, kuchenne i t. d. sprzedane zostaną przez publiczną licytację, przed podpisaniem Rejentem, w domu pod Nrem 778 w Warszawie d. 10 (22) Listopada r. b., o godzinie 4-tej z południa odbyć się mającą. — Jan Masłowski. (1—1) —10,128—

W dniu 12 (24) listopada 1871 roku, o godzinie 2-jej z południa, w Trybunale Cywilnym w Warszawie, pod Nrem 549, w Wydziale II-gim, sprzedane zostaną w drodze licytacji przed W-żnym Sadkowskim, Assesorem delegowanym, Nieruchomości NN-ra: 3005 i 3006, w Warszawie przy ulicy Czernańskiej położone. Licytacja zacznie się od summy rs. 8483 kop. 98, a wadium złożone być ma w summie rs. 600. Warunki licytacyjne przejrżane być mogą każdego czasu, w Kancelarii Trybunału Wydziału II-go, w Warszawie, i u podpisanego Patrona, w Warszawie pod Nr 1765 zamieszkałego.

Izydor Karśnicki, Patron. (3—3) —9980—

Ktoby sobie zyczył oddać dzieci małe lub starsze na wychowanie, pod prawdziwą macierzyńską opiekę, raczy się zgłosić przy ulicy Freta, Nr 7 nowy, na trzeciem piętrze, mieszkania Nr 9. (3—3) —9755—

Jest do sprzedania:

Szlaban jesionowy

z Wiesządem, i Łóżko orzechowe z Materacem, na sprężynach, prawie nowe. Wiadomość na ulicy Marszałkowskiej, Nr 77 domu, mieszkania Nr 1. (3—3) —9991—

ZAKŁAD

FRYZJERSKO-PERUKARSKI

JANA

KALINOWSKIEGO,

ulica Marszałkowska, Nr 1375 (61), w Warszawie.

Poleca się z wszelkimi wyrobami Fryzjerskimi w wielkim wyborze; posiada duży zapas włosów w różnych kolorach, słowem może czynić zadosyć wszelkim wymaganiom Szanownej Publiczności. (3—6) —8694—

BAZIENKI,

dawniej Kurtza, a teraz Banzemera, przy Nym Zjeździe, zupełnie odświeżone, polecają i przypominają Szanownej Publiczności, która ich tyle lat swym zaufaniem zaszczycała; oznajmiają, że jak dawniej w każdej Niedziele i Święto są otwarte i że bliższy wchód wprost nowej Łaźni otwarty został. (3—3) —9630—

20,000 fun. po k. 7 i pół funt Śliwek suszonych

Węgerek z Węgier, hurtowo lub częściowo jest do sprzedania w Handlach Win i towarów Kolonialnych Ignacego Szadurskiego przy ulicach: Stare Miasto Nr 43 i Leszno róg Karmelickiej pod Nrem 671b. Też Handle polecają się Szanownej Publiczności, z wszelkiego rodzaju towaram kolonialnym, oraz doborem Win Węgierskich, które na beczki, garnce i butelki sprzedają po cenach kosztu; a także z powodu nadchodzącego Świąt Bożego Narodzenia, zaopatrzone zostały w różne bakalie. Do tego Handlu potrzeba dwóch uczniów, w wieku lat 13—14. (3—3) —9876—

Droga żelazna Warszawsko-Terespolska.

Wykaz dochodów za miesiąc październik 1871 r.

1) z ruchu osób . . . . . rs. 25,773 kop: 61.
 2) z przewozu towarów . . . . . rs. 60,642 kop: 68 1/2
 3) dochody różne . . . . . rs. 409 kop: 56 1/2

w ogóle rs. 86,825 kop: 86.

W miesiącu październiku 1870 r.,
 dochód wynosił . . . . . rs. 71,562 kop: 36.

Zatem w r. 1871 więcej . . . . . rs. 15,263 kop: 50,
 czyli 21%.

Od 1go stycznia do 31 paździer-
 nika 1871 r. było dochodu rs. 890,022 kop: 98 1/2.
 W tym samym czasie 1870 r., ... rs. 669,561 kop: 81 1/2.

Zatem w roku 1871 więcej . . . . . rs. 220,461 kop: 17.
 czyli 32%.

(2-3) -9965-

Dyrekcja Dróg Żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej.

Podaje do wiadomości, że pozostawione w ciągu kwartału III-go r. b. w powozach i na stacjach dróg żelaznych rozmaite przedmioty, mogą być odebrane, za udowodnieniem własności, od zawiadowcy stacji Głównej Warszawa.

Wykaz tych przedmiotów może być przejrzany każdodziennie, w zwykłych godzinach biurowych, w kancelarych zawiadowców stacji: Warszawa, Skierniewice, Petrók, Częstochowa, Sosnowice, Granica, Łowicz, Kutno, Włocławek i Aleksandrów.

Przedmioty nie odebrane do dnia 19 (31) marca 1872 r., stosownie do przepisów porządkowych dróg żelaznych, zostaną sprzedane przez publiczną licytację.

(2-2) -9094-

Zarząd Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej.

Zawiadamia osoby interessowane, że przedmioty znalezione a pozostawione przez passażerów w kwartale III-im r. b. na stacjach i w powozach drogi żelaznej Warszawsko-Terespolskiej, odebrane być mogą za udowodnieniem własności, od zawiadowcy stacji Praga.

Wykazy tych przedmiotów znajdują się do przejrzania u zawiadowców stacji Praga, Siedlce, Łuków i Brześć.

(3-3) -9095-

WEZYKATORJE ZWANE ALBESPEYRES,

Przyjęte do szpitalów francuzkich cywilnych i wojskowych z rozkazu rady zdrowia publicznego, jak również w armjach tureckiej i amerykańskiej. Wezykatorje te, które noszą podpis Albespeyres na etykiecie zielonej, działają w sześć lub ośm godzin najdłużej. **Papier Albespeyres** od lat 50-ciu zalecany przez najznakomitszych lekarzy, utrzymuje ropienie, obfite i regularne. Każdy arkusz papieru opatrzonego jest nazwiskiem **Albespeyres**, w Paryżu na przedmieściu St. Denis, Nr 78 i w głównych aptekach za granicą, gdzie dostanie **KAPSULKI Raquin z BALSAMEM KOPAHU**. W Warszawie w składach materiałów aptecznych PP. Ferd. Aug. Gallego i Lud. Spiessa i w aptece P. Mrozowskiego. (9-11) -5685-

PRODUKTA FARMACEUTYCZNE

z fabryki **Panów Montreuil Braei et Comp** w CLICHY la GARENNE pod PARYŻEM

Cukierki Cytwarowe łatwe do zażycia dla dzieci, niezawodny środek przeciw robakom.

Magnezja Angielska Henry's naśladowana, po bardzo umiarkowanych cenach.

Płyn zwany Acide Phénique przeciw ukąszeniu owadów i gadów jadowitych.

Seidlitz-Powders z etykietami angielskimi, po cenach nadzwyczaj niskich.

W Warszawie w składach materiałów aptecznych Panów Gallego i Spiessa. (20-25) -5688-

BAZAR

Stowarzyszenia Spożywczego „Merkury“ przy ulicy Senatorskiej, Nr 24, obok Resursy Kupieckiej, przyjmuje na sprzedaż w komis: Meble, Ubiory, Porcelanę, Obrazy, Lampy, FUTRA, Biżuterje, Zegary, Lustra, roboty kobiece, Bieliznę i t. p. Też same przedmioty sprzedaje z wolnej ręki.

(6-8) -8998-

Pośredniczy

w umieszczaniu: **Guwernantek, Guwernerów, Bon i Osób do towarzystwa, Kamilla Mierkowska.**

Ulica Śto-Jerska, Nr 22 nowy. (6-12) -8963-

Ze Składu Win, Delikatesów i Towarów Kolonialnych

F. SPRINGERA,

przy rogu ulic Śto-Krzyżkiej i Szkolnej pod Nr 1328, poleca się dobór WIN po następujących cenach:

WINO:	Ceny butelki:	Ceny garnca
Węgierskie z r. 1866 i starsze, od k. 45 do rs. 12 k.	—	od rs. 2 do rs. 6.
„ Bordskie, czerwone i białe.	37 1/2	6 „ — „ 2 „ 5.
„ Reńskie	65	6 „ — „ 3 „ 6.
„ Mosel	65	2 „ 50 „ 3 „ 5.
„ Burgundzkie białe i czerwone	60	3 „ 60.
„ Szampańskie . . . . . od rs. 2	80	3 „ 60.

Porter i Piwo Angielskie słodkie i gorzkie, w okseftach i butelkach.

Araki, Romy, Cognac londyński, **Likwory** francuzkie, **Paszety** Strasburskie, **Owoce** w cukrze, **Konserwy** francuzkie, **Sery** w różnych gatunkach, **Bulion, Musztardy, Szparagi, Champignons, Groszek** francuzki, **Trufe, Sardynki, Oliwa** Prowancka, **Ocety** francuzkie, **Miody, Sliwowica, Sledzie** i t. p. **Herbata** w wyborowych gatunkach funt od rs. 1 kop. 20 do rs. 3.

Wino Bordskie, w okseftach 120, 150, 200 i 300 rs. **Wino Węgierskie** w beczkach: 25, 30, 35, 40, 60 dukatów. Kupującym w większych partiach odstępuje się stosowny rabat.

UWAGA. Wszelkie Wina z handlu mego, są etykietami z firmą moją opatrzone.

(17-30) 6268 -

F. SPRINGER.

TRAM

OCZYSZCZONY KARPIŃSKIEGO APTEKARZA

Sposobem wynalezionym i podanym przeze mnie przed dziesięciu laty, znany ze swej dobroci, se świeżej wątroby **Stokfiszu**, czystego rybiego smaku, sprzedaje się we flaszkach, okapslowanych, i opatrzonych własnoręcznym podpisem w Aptecce mojej w Warszawie, ulica Elekoralna Nr 787, oraz w wielu Aptekach Królestwa i Cesarstwa.

W. Karpiński.

O Lekcjach Kroju Sukień Damskich.

Gruntownie Kroju nauczyć się można tylko za pomocą francuzkiej metody, która jest dokładniejszą od wszystkich innych, i której zasadę stanowi odpowiednia linja, a nadto trzeba umieć szyć po krawiecku, bo bez tego Suknia, choćby najlepiej skrojona, nie będzie dobrą. Osoby interessowane raczą się zgłosić do Zakładu Krawieckiego Damskiego **Wojnickiej**, przy ulicy Śto-Krzyżkiej pod Nrem 6, w trzecim domu od Nowego-Swiatu, na dole od frontu. Tamże dostać można **linijek** do tegoż kroju.

(4-6) -8605-

NOWY TRANSPORT

WĘGLA KOKIŃKOWEGO,

Angielskiego, bez odoru, **Kanel-Kohle** zwanego, nadszedł do Składu mego naprzeciwko Banku, przy ulicy Elekoralnej, pod Nr 795.

(8-13) -8699- Stanisław Baumann

PASTA I SIROP Z KODEINA

P. BERTHE w Paryżu.

Środek na uśmierzenie kaszlu, grypy, katarów, koklusu, zapalenia narzędzi oddechowych (*bronchites*), nieoczniony w początkach suchot i na irytacje piersiowe, wszelkiego rodzaju.

Skład Główny w Paryżu u **P. Berthé**, 24, rue des Ecoles; w Warszawie w Składach Materiałów Aptecznych PP. Gallego i Spiessa, w Krakowie w Aptecce P. J. Trauczyńskiego; w Lwowie w Aptecce P. Mikolasch; w Brodach w Aptecce P. Kullak; w Poznaniu u **Dra Maankewicza.**

(11-0) -5689-

PRZETWORY CHEMICZNE
DO
Kąpieli Mineralnych
oraz
gotowe Kąpiele Mineralne
w Zakładzie Kąpielowym **M. Zdanowicza** przy
Zjeździe
przygotowuje
Instytut Wód Mineralnych
Dra Aleksandra M. WEINBERGA,
w Ogrodzie **Saskim**
(12-12) - 8861- ulica Graniczna Nr 14.

Stroje, Suknie i Bielizna

Ulica Nowy-Swiat, Nr 68 nowy,
prawa oficyna, Nr 8 lokalu.

Przy obecnej jesiennej porze mam zaszczyt donieść Szanownym Paniom, iż jak dotąd tak i nadal przyjmuje w Pracowni mojej wszelkie obstalunki i roboty w zakres Strojów wchodzące, oraz do przerabiania już noszone **Kapelusze i Kaptury**, które podług najświeższych żurnali, po **Kop. 50** wykonywam. Za wypracowanie **strojnej Sukni** biorę **Rs. 2**, za **uzycie Koszuli** z angielskim gorsm **Kop. 60**. Sumiennem i gustownem wykonywaniem powierzonych mi robót miałam sposobność już łaskawe Kundmanki moje przekonać. — **Walerja Czerniejewska.** — 2503 —

Z ZARĘCZENIEM PRAWDZIWOŚCI.

Dra Mod. BORCHARDTA

Mydło ziołowe,

do codziennego umywania; udelikatnia pieć; wypróbowany środek na wszelkie nieczystości skórne, użyć można z wielką korzyścią w kąpielach wszelkiego rodzaju, — w opieczętowanych oryginalnych paczkach po k. 40.

Prof: Dra LINDES

Roślinna Pomada woskowa,

nadaje połysk i miękkość włosom, jest wypróbowanym środkiem do utrzymywania przedziału. — W oryginalnych paczkach po kop: 50.

Dra SUIN DE BOUTEMARD

Pasta do zębów

w 1/4 i 1/2 paczkach po 60 i 30 kop. Najtańszy, najwygodniejszy i najpewniejszy środek do utrzymania zębów i dziąseł, przyczynia się równocześnie do nadania świeżości ustom.

Włoskie miodowe mydło,

jako środek do codziennego umywania, łagodnie działający, poleca się nawet dąmom i dzieciom pici najdelikatniejszej. — Paczka oryginalna 40 i 20 kop.

Król. Prus. Fizyka obwod.

Dra KOCHA

Cukierki Ziołowe

są dla swych obfitych części składowych z najodpowiedniejszych soków ziołowych i roślinnych, uznane jako wypróbowany środek domowy na kataralną chrypkę, drapanie w szyi, zaflegmienie i t. p.

Originalne pudełka po 70 i 40 kop.

Dra HARTUNGA Olejek z kory Chin

z wywaru najlepszej kory Chin i olejków wonięjących na zakonserwowanie i upiększenie włosów, (w opieczętowanych i w szkle ostępowanych flaszeczkach) po 80 kop.

Dra Hartunga POMADA ZIOŁOWA

na wznowienie i wzmocnienie porosta włosów, (w opieczętowanych i w szkle ostępowanych słoikach), po 80 kop.

Wszystkie wyżej przytoczone przedmioty, stwierdzone swemi niezrównanemi własnościami, sprzedaje

pod zaręczeniem tożsamości, w Warszawie Skład Papieru **Wł. Mestenhauer**, dawniej **Karola Wojczyńskiego**, ulica Wierzbowa Nr 614B, naprzeciw filarów teatralnych i **A. Chodowiecki** dawniej **J. Rakoczego**, przy placu Teatralnym Nr 17, w domu W-go Brunwey. (13-36) - 5733 -

